

**HDK - HÖGSKOLAN FÖR DESIGN
OCH KONSTHANTVERK**

MELLAN VARVEN HÖRS SKOGEN

Augusta Chavarria Persson / Textil – Kläder – Formgivning

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Konstnärligt kandidatprogram Textil – Kläder – Formgivning HDK vid Steneby, 180 hp
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT 2016
Handledare:	Victoria Brännström
Examinator:	Pasi Välimaa
Opponent:	Elsa Chartin, Katarina Wiklund
Rapport nr:	

Mellan varven hörs skogen

I snö, slask och solsken har jag maskinstickat i skogen.

INNEHÅLL

Abstract	5
Inledning	6
Kraft, ro och nyckelord	7
<i>29 februari 2016</i>	10
Skogsaktiviteten	11
Handen kontra maskinen	13
<i>2 mars 2016</i>	15
Textilen är berättelsen	16
<i>14 mars 2016</i>	17
Systerskapet och färgen	18
<i>1 april 2016</i>	21
Platsen, ljudet och känslan	22
<i>30 mars 2016</i>	24
Dags att maska av	25
Källförteckning	27
Tack	29
Fotodokumentation	30
<i>Del 1. Tiden i skogen</i>	31
<i>Del 2. Bakom kameran</i>	40
<i>Del 3. Digitalt arbete</i>	43
<i>Del 4. Inomhus</i>	45
<i>Del 5. Examination, Steneby konsthall</i>	48
<i>Del 6. Examensutställning, Dals Långed</i>	49
<i>Del 7. Form i studion</i>	51

ABSTRACT

The starting point of the project has been to work in a pace where the opportunity is given to reflect over the making itself. By heading out to the forest I try to find peace. I make the choice to produce, but neither a final product with a functional value or efficiency are desirable parameters.

By knitting I have found strength, as knitters in times of war have used craft as a power source. The knitting has historically been part of therapeutic elements as well as in protests and demonstrations. An active choice is made with textile.

I have come to perform an act without an audience. Despite the audience's absence it becomes a meaningful activity. This is a documenting of a result of an activity. The knitting machine has become my voice, the forest my eyes. The camera has become my witness and the sound my response.

INLEDNING

myror i skorna

kvistar i håret

mossa i garnet

genom att söka mig till skogen försöker jag finna ro

stickningen växer – beskriver tidens gång

maskinen skriker – en monoton disharmoni med skogen

mellan varven hörs skogen

detta är ett manifest

närvaron, tiden och maskinen

relationen till naturen

hantverket och systerskapet

Med manuellt maskinhantverk önskar jag reflektera kring den vardagliga stress jag utsätts för samt bidrar till att skapa. Jag vill framhäva en naturupplevelse. Jag vill lyfta fram systerskapet. Jag vill diskutera komplexiteten i att dokumentera en performativ händelse. Med stickningen önskar jag poängtera hantverkets kraft och kroppens harmoni i relation till naturen.

Min fråga är hur kan jag dokumentera och redovisa en arbetsprocess som ett resultat? Vad händer i processen när jag byter arbetsrum och hur påverkar maskinens närvaro platsen? Hur kan jag få stickningen politisk?

KRAFT, RO OCH NYCKELORD

Det finns en kraft i det meditativa arbetet. Jag har sett att jag finner styrka i det repetitiva görandet. Rörelser som görs om och om igen. Hantverket blir meningsskapande och måste därför upprepas. Ett monotont arbete som successivt växer fram och blir del av naturens förändring. Biologiska processer och aktiverade system som bryter ner och bygger upp igen. Jag har velat utforska det textila materialets förmåga att byta skepnad och skillnaden mellan det som är stilla kontra det i rörelse. Genom att ha min arbetsplats utomhus har jag haft en önskan att hitta samma harmoni i arbetet som jag känner då jag vistas i skogsmiljöer. Att värdesätta en tidskrävande process och att få perspektiv på tiden är något jag vill bejaka. I ett samhälle där effektivisering ibland upplevs som det yttersta målet vill jag frånga vardagshetsen och ifrågasätta den med hantverkets hjälp.

Kontinuerligt har jag dokumenterat projektet med rörlig bild, fotografi, ljudupptagningar och anteckningar. Ett försök att fånga glimtar och ögonblick, att beskriva ett nu som skett. Jag har kommit att utföra en performativ handling utan vittne. Projektet har ägt rum, men i det dolda. Trots åskådarens frånvaro blir handlingen meningsfull. Vem säger att ensamarbete inte räknas?

Konstnären Liz Collins arbetar med verk där stickmaskinen är en del av den konstnärliga processen. Hon kombinerar hantverk med aktivism, berättande med görande. Under min studietid har stickning varit en teknik som jag ständigt återkommit till. I detta projekt utgör stickningen en central del, men också skogen där jag haft min arbetsplats. I konstnären Ana Mendieta's verk hittar jag infallsvinklar och uttryck som tilltalar mig, får mig att reagera och skärpa blicken. Hon gör avtryck i naturen med kroppen som instrument, hon utforskar tillhörighet och närvaro. På olika plan skapar Mendieta en dialog

med samhället och jorden hon står på. I flertalet verk arbetar hon ensam och publiken kan endast ta del av hennes konstnärskap genom fotografier eller film. Dokumentationen blir bärare och förmedlare av händelsen. Mendieta's arbetsätt har inspirerat mig själv att jobba på ett liknande vis i detta projekt.

Min önskan har varit att göra utan att skynda. Att låta det som tar tid få ta plats och växa. Att dra trådar och nysta samman de områden jag rör mig inom utifrån sju ord som har följt mig under arbetets gång. Orden kommer ur en nyfikenhet för mitt textila utövande, skogen och samhället. Orden är starka och kan utvecklas i sin ensamhet. De kan också bli klarare då de sätts i relation till varandra. För mig har betydelsen av orden blivit tydligare under arbetets gång. De har skapat meningar i mina anteckningsböcker som jag har gått tillbaka till då jag skriver denna text. Utifrån följande nyckelord har processarbetet byggts upp:

görandet
närvaron
platsen
tiden
maskinen
hantverket
systemskapet

Stickmaskinen har varit mitt främsta verktyg. Med den har jag velat skapa diskussion kring disharmonin med min arbetsplats. Jag gör igen och igen utan att förändra något. Jag gör utan att producera något funktionellt. Genom praktiskt arbete och mental tankeverksamhet har frågor dykt upp, förgrenat sig och multiplicerats till vad som kan uppfattas som oräkneliga tal. Ett myller som ibland känts näst intill outhärdligt. Ifrågasättande på ett påträngande sätt. Det oskrivna som borde kännas spännande och trigga igång fantasin har stundtals varit tungt. Det finns en skörhet, en styrka och ett allvar i det scenario som kommit att spelas upp under stickandet i skogsläntan.

29 februari 2016 +1°C ☀️ 1000v

Jag har riggat med stativ och bord, monterat upp stickmaskinen och provfilmat när jag sticker de första varven. Lite maskor som hoppat, tråd som gått av. Annars smärtfritt. En nålbädd med 170 nålar, en stickning som är lika många maskor bred och lika många centimeter som jag är lång. Min längd är samma mått som mellan mina fingerspetsar. Den sträckan motsvarar en famn och fungerar som måttstock för att hålla reda på hur långt jag stickat. Då och då känner jag att det värmer i ansiktet när solen tittar fram. Fågelläten som jag inte kan identifiera. Känner kylan på min nästipp. Lite värk i ryggen. Den blå himlen kan jag skymta mellan träden. Pallen jag sitter på står inte på ett jämnt underlag. Jag vickar hit och dit.

Utdrag ur loggbok.

SKOGSAKTIVITETEN

Genom att byta arbetsrum blir klimatet och skiftet i årstiderna påtagligt. Jag blir en betraktare av skogen, en åskådare som får en nära upplevelse av hur naturen vaknar till liv efter vinterhalvåret. En mäktig känsla som får nerverna att sända ut impulser till hjärnan och blodet att transportera hormoner. Tidens gång blir mer påtaglig än någonsin. Jag har bevis på att månaderna har gått när snön inte längre ligger kvar på marken. Jag har sökt efter ett seende som registrerar min omgivning och närhet, inte bara sveper förbi med blicken. Det blir tydligt att dagarna passerar trots min egen bristande uppmärksamhet.

Flytten ut i skogen gick snabbt. Jag var ivrig att komma ut till den plats jag valt som min nya arbetsplats. Ett letande efter den där platsen eller tillvaron som inger trygghet och ett lugn. Jag skulle komma att vara kvar på platsen under två månaders tid. Maskorna skulle bli fler, varven skulle komma att utgöra åtskilliga famnar och stickningen skulle komma att breda ut sig i skogen. De första dagarna utomhus var dock en omställning, det nya arbetsrummet så olikt hur jag arbetat tidigare. Skogen är spännande, distraktionerna annorlunda mot min standardiserade inomhusvardag. Jag har velat hitta en meditativ koncentration, ett fokuserat sinne och ett klimattåligt tålamod. Att försöka medvetandegöra den vardagliga stress en kan utsättas för, känna skillnaden mellan stunderna då jag står stilla och dem i rörelse. Att aktivt välja att ägna mig åt en tidskrävande process. Att arbeta i önskad rytm. Att lägga min kraft på ett producerande icke-producerande är en strävan efter att inte ha bråttom. I ett kapitalistiskt samhälle är en människa utan arbete varken lönsam eller attraktiv. Hantverket tappar sitt värde då det inte bidrar till en effektiv produktion. Detta hänger samman med synen på naturen som oväsentlig.

Att röra händerna och materialet i rytmer och mönster för att utforska en teknik har ett värde som ingen teoretisk kunskap motsvarar. Att fysiskt få arbeta kreativt och uppleva hur hjärna och kropp samverkar i praktiken. Att centrera tankarna på det ögonblick som strax passerat för att ersättas av nästa. En kan tänka på upprepning som en omöjlighet då allt är i ständig förändring. Det går inte att hoppa ner i samma ström två gånger, men det går att känna, det går att bygga på erfarenhetsbiblioteket och stärkas av händelsen. Att hitta ett tillstånd där distraktionerna inte är starkare än det jag gör just nu. Att inse hur min kropp sätter sinnet och maskinen i rörelse, som i sin tur sätter materialet i omlopp. Det går inte att stressa fram ett fokuserat tillstånd. Brist på uppmärksamhet kan leda till att du sticker in dig själv. Ett antal gånger har jag fastnat med halsduken i stickmaskinen. Att ständigt ha nästkommande moment i tankarna stjälar uppmärksamheten från nuet. Upplevelsen beror på hur jag väljer att disponera och prioritera min tid. Därför har arbetsdagarna i skogen varit olika från dag till dag. Trots att jag kontinuerligt har fortsatt med stickandet har det varit svårt att förutse hur dagen kommer att bli. Detta faktum har gjort mig ännu mer nyfiken på hur projektet skulle komma att ta form.

HANDEN KONTRA MASKINEN

Jag började använda mig av en monoton metod för att se om och hur jag blev påverkad av sättet som jag arbetade på. En strävan efter en dialog mellan mig, stickmaskinen och platsen. Efterhand som arbetet pågått har känslan framträtt att jag inte hittat samma kraft och avslappningsnivå med stickmaskinen som när jag stickat för hand. Då jag förlitade mig på stickmaskinen tappade jag känslan av frihet och en form av kontroll som har funnits vid tidigare moment i handstickningen. Det försvann i stickmaskinens teknikaliteter. Det blev en distansering mellan mig och görandet. Ett extra lager att tränga igenom. Det taktila, själva upptäckandet och ett direkt undersökande filterades bort. Maskinstickningen, semi-hantverket, är icke desto mindre betydelsefullt. Det går att se likheter i de två sätten att arbeta, men något som blir påtagligt är den underliggande stress som är högst närvarande hos maskinen. Strävan efter det lite snabbare, det lite bättre och det lite starkare. Lugnet som jag sökt i skogen står i kontrast till maskinen. Maskinen har visserligen blivit revolutionerande och frihetsskapande men exkluderingen och underordningen av olika grupper i samhället fortlöper och står i motsats till den tekniska utvecklingen.

Teoretikern Hannah Arendts analys av samhällets utveckling efter ett krigshärjat Europa under 1900-talets andra hälft intresserar mig. Hon hade en dystopisk syn på samhället. Arendt talade om tiden där människan behövde skapa nya tankar kring mening, identitet och värde för att inte bli totalt alienerad.¹ Det var en förklaringsmodell som är aktuell än idag. Med handen erfar vi världen. I takt med att den artificiella världen växer förkastas det handgjorda för att ersättas av teknologiska lösningar. Därmed försvinner även relationen mellan materialet och handen. En föreställning och övertygelse om att

---

¹ SEP. (2014, 27 april)

det vi kallar utveckling motsvarar teknisk kunskap. För att denna kunskap ska gå runt behöver maskinen en ständig tillsyn, bli matad i en viss takt.² Ett återskapande av de naturliga processerna. Ett återskapande av livet själv. Ett modellerande av tillvaron för att fixa, för att rätta till.

En kan se det som att en situation skapas där det vi ser inte är en självklart given händelse eller process. Istället blir det en produkt av våra instrument och verktyg. Kanske är det oundvikligt. Ett omgestaltande av världen. Brott, rubbningar och förskjutningar förstärker den personliga känslan av avtrubbning gentemot omgivningen. En distansering till medvetandet och den egna kroppen. Min bild av tillvaron vill jag utforska men endast till en viss gräns. Jag funderar på vad som händer när tröskeln passeras och ett utforskat område träder fram. Jag vill komma ut från bubblan, jag vill försöka upptäcka det som jag missar. Jag vill känna och se. Jag vill försöka leva.

---

² Hornborg, A. (2012)

2 mars 2016 -2°C 1000v

Det är något stillsamt men kraftfullt över stickmomentet som förevigas i en ögonblicksbild i centrum av skogen. Rött garn i kontrast till den gröna naturen som idag blev vit av snö. Jag håller ett lugnt och jämnt tempo. Jag noterar varvväxlarens klickande ljud för varje gång släden dras över nålbädden. Jag noterar garnets rörelseriktning från snurrande nystan, genom öglor och ner till stickningen. Jag känner att jag trots min misstro till maskinen kom in i ett fokuserat tillstånd då jag stickade idag. Arbetet var centralt. Tankarna närvarande. Mina armrörelser påtagliga. Kylan och snön högst verklig.

Utdrag ur loggbok.

TEXTILEN ÄR BERÄTTELSEN

Ordet text härstammar från latinets *texo* som betyder väva.³ Orden är sammanlänkade, ihopvävda och infletade för att skapa berättelser och mening. *Tela*, som också kommer från ordet *texo*, är termen för anatomiskt vävnadsskikt.⁴ Texten görs samtidigt som stickningen växer, den blir en nedskriven process och en reflektion av tiden. Kroppen, textilen och berättelsen hör samman. Aktiviteten hos kroppens funktioner är i samspråk med görandet. Stundtals känns det obegripligt, men vid andra tillfällen självklart. Kroppen är en reflektionsyta och ett instrument för att förmedla mina tankar. Den här texten är ett försök till att skriva praktik. Kanske är texten egentligen redan skriven i aktiviteten i skogen. Detta blir ett omformulerande och en redigerad version av den faktiska händelsen. Ett återberättande där nyanseringar försvinner.

Funderingar kring hur mitt arbete ska presenteras och hur jag kan redogöra vad som skett har smugit sig på under arbetets gång. Genom systematisk dokumentation kan jag ge en inblick i hur processen sett ut, men det kommer aldrig att motsvara den pågående situationen i skogen. Det performativa uttrycket har känts berusande, utforskat och spännande för mig. Kroppen, texten och görandet flyter ihop. Genom görandet uppkommer min historia. I sökandet efter samband och mening skrivs en berättelse i handlingen. Vad sker i en performativ aktivitet som utförs när en publik saknas? Jag försöker göra dokumentationen trovärdig och undrar hur den kan bli förmedlare av verket. Jag vill inte att dokumentationen ska brista och bli statuerad. Jag vill göra projektet rättvisa.

---

³ NE. (2016) *Textil*

⁴ NE. (2016) *Tela*

14 mars 2016 +8°C *äm*

Ironin i att bli frustrerad av att det faktiskt tar tid. Efter att ha upphöjt görandet något enormt i tanken så har det inte alltid varit lika charmigt i verkligheten. Idag har jag inte stickat ett enda varv. Det krävs envishet att ta sig igenom en görandeprocess där resultatet inte är solklart. Hur hittar jag tillbaka till motivationen när humöret tynger och rutinen ifrågasätts och blir uttråkande? Jag fick höra att jag inte såg klart för alla träden. 1000 varv om dagen fyllda av lust och glädje. 1000 varv om dagen fyllda med irritation och hopplöshet.

Utdrag ur loggbok.

SYSTEMSKAPET OCH FÄRGEN

Jag utför en performativ handling utan något vittne, utan någon medaktör och utan publik. Jag är ensam. Om jag skriker och ingen hör, skriker jag verkligen? Om jag sticker i skogen och ingen ser, händer det då? Är min strid verklig fastän jag inte involverar någon annan än mig själv? Ensamarbetet är betydelsefullt då vi alltid börjar på individnivå. *Craftifesto* är ett hantverksmanifest som har kommit att bli grunden för en internationell hantverksrörelse som menar att hantverket är kraftfullt. Hantverket är personligt. Det är politiskt och det är möjligt att utföra.⁵ Hannah Arendt beskriver den aktiva människans handlande genom tre huvudkategorier:

Handens arbete,
kroppens arbete och
den politiska människans handling.⁶

Handen, kroppen och politiken. Hantverket, sinnena och aktivismen. Jag översätter det till stickandet, medvetandet och feminismen. Hantverk för samman. Det skapar styrka och gemenskap. Liksom Arendt vill jag också tro att mycket sker parallellt. En kan sålla, välja ut och smalna av, men det går inte att undvika förhållandet mellan de olika skedena. Det ena hör ihop med det andra. Mina nyckelord är inte två, utan sju, av en anledning. För mig leder det ena in på det andra. Min uppgift blir att försöka redogöra hur.

Habituering är ett inlärningsfenomen som syftar till att efter upprepad eller regelbundet förekommande stimulering så uppmärksammas inte situationer eller händelser längre. Det skapar mer eller mindre permanenta förändringar i beteendet hos individen. Vi lär oss att inte reagera, även på situationer som varken är

---

⁵ JMA. (2010, 12 juli)

⁶ SEP. (2014, 27 april)

hälsosamma eller säkra.⁷ Under arbetets gång i skogen har många tankar cirkulerat. Känslan av att vara medaktör i en normvärld där jag faller för stereotypiskt tänkande och inte reagerar på kränkande händelser är jobbig. Känslan av att jag fortsätter att gå i gamla spår och bidrar till en produktionshets som är ohållbar skaver. Jag fortsätter att titta på när det patriarkala samhället anser att kvinnan gång på gång behöver en hjälpare hand. Diskret och systematiskt blir hon bortprioriterad.⁸

Maskinens intrång i den natur vi skapar och omformar för att passa våra behov speglar nonchalansen jag och många andra möter när en talar om feminism. Feminism som i att de rådande maktordningarna gör att gruppen kvinnor är underordnad gruppen män i samhället och att det måste förändras genom jämställdhet. Det är svårt att argumentera mot att en bidragande faktor till detta är den patriarkala strukturen i samhället. Därför måste feminismen verka som en politisk och analytisk metod. Med hantverket vill jag visa på disharmonin och kontradiktionen som existerar i den vardag vi är del av. Det textila som tappat status då det utträttats av kvinnor.⁹ Den motsägelsefulla logiken i att förvänta sig att ha ett välmående samhälle som klarar av stress och påfrestningar när jämställdhet inte är ett självklart inslag. Jag kan inte sitta och maskinsticka i min ensamhet utan att tänka på detta. Jag kan inte fokusera på skogen och stickningen utan vetenskapen om att jag parallellt bearbetar dessa tankar och försöker finna min plats i denna strid. För att hitta till det stadie av full koncentration i stickningen som jag eftersträvar måste jag även se till mig själv, mina systrar och mina syskon.

---

⁷ NE. (2016) *Habituering*

⁸ SEP. (2015, 31 mars)

⁹ Nordiska museet. (2005, s.10)

I en dokumentär om Marina Abramović¹⁰ finns det ett tillfälle där Abramović är sängliggande. Hon äter röda blodapelsiner iklädd röd pyjamas i en säng med röda lakan i ett rum med röda väggar. Minnesbilden jag har av denna sekvens är stark. Den har följt mig genom processen. Abramović talar om att den röda färgen som kraftkälla, att den kanske kan hjälpa henne att bli frisk, att snart bli bättre. Även Ana Mendieta använde den röda färgen, hon använde blod. Genom historien har rött symboliserat styrka och liv. Heraldiskt anger rött mod. För mig blir associationen till kvinnor, mödrar och systrar självklar. Systerskap som i gemenskap mellan kvinnor som skapar trygghet och stärker varandra. Systerskapet går hand i hand med feminismen. Vi väsnas, både subtilt och diskret men också högt och ljudligt med hantverket som identitetsmarkör.

I projektet har materialvalet utgått ifrån färgen rött. Det har varit viktigt att det var röd färg på ullgarnet på grund av symboliken och dess visuella kontrast till skogens färg. Genom att sticka rött växer kraft som jag vill dela med mig av. Genom att sticka kraft skapas associationsbanor som får tankarna att lägga ihop det som varit framträdande i min arbetsprocess, samt att belysa det motsägelsefulla i den situation som uppkommit – att görandet ska få ta plats i en tid där det inte prioriteras. Att försöka återskapa en situation som redan har skett. Att söka efter ro på en skyddad plats med en maskin som gör oljud och en hjärna som går på högvarv.

---

¹⁰ Matthew, A. & Jeff, D. (2012)

1 april 2016 +3°C $\frac{M}{66}$ 1000 v

Under dagen då stickmaskinen krånglade extremt mycket blev det tydligt att denna maskin inte alls underlättar i mitt arbete. Maskor hoppade, stickningen föll i marken och vädret sög. Visst, talgoxen kvittrar ihärdigt och uppmuntrande men jag förstår inte språket. Mina fötter är genomfrusna fastän jag har tjocka strumpor och kängor. Näsan är som en isbit. Har lyckats dra av stickningen två gånger, extremt frustrerande. Idag trycker maskinen ner mig och skrattar åt mig, likt patriarkatet hånande lever vidare och försöker välta omkull den feministiska kampen. Systerskapet ligger mig varmt om hjärtat, och känslan av total samhörighet uppenbarade sig idag i motgången. Systematiskt strävar vi efter att uppnå visionen om ett civilsamhälle som ska vara värt att kallas jämställt och jämlikt. Systematiskt tänker jag konfrontera stickningen.

Utdrag ur loggbok.

PLATSEN, LJUDET OCH KÄNSLAN

I arbetet utomhus dyker oförutsägbara parametrar upp. Att arbeta i skogen betyder att en måste handskas med andra element än sig själv. Myror har invaderat min verktyglåda och vädret har vissa dagar hindrat mig från att arbeta. Konstnären Hannah Streefkerk talar om naturen som en historisk plats för nya upplevelser.¹¹ Processer som har pågått i årtusenden. I flera verk använder hon tråden som syr ihop naturen. Då Streefkerk lappar, lagar och efterliknar naturen leker jag med tanken att jag gör det som redan finns där. Jag gör det som växer. I maskinen stickas tusentals maskor som i förlängningen ger mig styrka. I ett större sammanhang blir jag betydelselös men samtidigt så avgörande. Det finns skillnader i hur jag själv och Streefkerk arbetar, men det finns också en gemenskap, en fascination för landskapet och utomhusmiljön i relation till hantverket.

I början av stickprocessen använde jag hörselkåpor för att skydda öronen från stickmaskinens ljud. Efterhand insåg jag att jag gick miste om skogens ljud. Maskinen fick för stor makt. När hörselkåporna åkte av blev visserligen stickljudet högre, men jag blev också mer medveten om skogens egna språk. Omgivningens ljud blev tydligare. Människans hörsel har under årtusenden utvecklats i en utomhusmiljö och hjälper och antyder om vad som pågår. Inomhus går vi miste om naturens ljud. I skogen är trädens ytor skrovliga och organiska. De skiljer sig drastiskt från stadsmiljöns plana fasader och räta vinklar som ger ljudreflexer som hjärnan inte är van vid att hantera.¹² Ljudvågor omvandlas i örat till elektriska impulser i hjärnan vilket gör att vi hör. Under projektet har ljuden runt omkring mig blivit mer och mer framträdande. Jag har gjort ljudupptagningar för att undersöka hur

---

¹¹ Streefkerk, H. (2016, 17 mars)

¹² 24HD (2016, 4 maj).

upplevelsen blir om jag byter rum men ändå hör skogens och maskinens ljud. Fåglarna som fortsätter kvittra ihärdigt trots mitt stickande. Röster som färdas genom vinden. Stickljudet är distinkt, genomträngande. Det är brutalt, långt ifrån en fröjd för örat och en stark kontrast till fågelsången. Jag frågar mig hur min tid utomhus påverkat mig. Det finns fågelarter som byter läte beroende på hur miljön de lever i förändras. Jag undrar hur jag själv påverkat skogen och dess invånare med min närvaro och mitt oväsen.

När en växt vissnar och får slokande blad är den utsatt för en form av biologisk stress. Den lever i en ogynnsam omgivning där den inte kan växa sig stark. Liksom växten behöver leva i en näringsrik miljö måste även människan ha motsvarande inslag i vardagen för att behålla hälsan. Ökad arbetstakt och långvarig påfrestning kan leda till slutstadiet utmattning. Meditation av olika slag kan ha en positiv påverkan på hur hjärnan fungerar. Hjärnans känslö- och tankemönster kan ändras till mer positiva, vilket bland annat minskar oro och stress. Professorn Patrik Grahn har arbetat med terapiträdgårdar där människor med utmattningssyndrom rehabiliteras genom att komma närmare trädgården, jorden och sig själva. Liksom det i trädgården finns möjlighet att utvecklas kroppsligt och mentalt finns det även utrymme för återhämtning och avkoppling i skogen och i hantverket. Att återvända till en plats som inger trygghet och harmoni ger möjlighet att släppa på kraven och andas.

30 mars 2016 +8°C ☺

Tänker på min stickade rulle. Den blev tydlig idag, min berättelse. Mossa, löv och barr som fastnat i stickningen under arbetets gång blir som en skogsskrift. Löv, jord och gräs som slumpmässigt är utplacerat på det maskinjorda strukturerade. Krypen och djuren börjar vakna till liv ordentligt nu. Ett upprört rådjur har sprungit omkring och brölat runt mig. Kanske inkräktar jag på dennes mark. Det blåser lite idag. Barrträden svajar uppe i skyn. En kotte faller till marken.

Utdrag ur loggbok.

DAGS ATT MASKA AV

Efter att ha arbetat med stickningen under två månaders tid var det en underlig känsla att maska av stickningen. Det kändes både sorgligt och tillfredsställande att rengöra maskinen, packa ner utrustningen och flytta ifrån min arbetsplats i skogen. Platsen som för mig blivit så speciell är återigen bara en del av skogen. Vintern är över, en ny årstid på intåg och jag är tillbaka till inomhusvardagen igen.

Projektets kärna har varit att låta arbetsprocessen vara framträdande. Det har satt ton för hur arbetet har utformats. Det har varit ett undersökande av relationen mellan skogen och teknologin, mellan det höga tempot i samhället och hantverkets betydelse. Jag har velat ge en inblick i stickprocessen genom att kombinera dokumentationen med bild, video och ljud. Första steget var att leta efter en plats där jag kunde finna ro i det praktiska arbetet och på så vis underlätta sökandet efter en meditativ koncentration i aktiviteten. Då och då har det glimtat till.

Jag började med förflyttningen ut till skogen och slutade med att flytta därifrån igen. Med dagsljuset som arbetsbelysning och skogen som verkstad har jag stickat famnar efter famnar, meter efter meter. Målet har inte varit att skapa en funktionell produkt. Målet har inte varit att sticka effektivt. Jag har producerat material som en förklaringsmodell av tidens gång. Jag har velat belysa den produktionshets och stress jag själv är del av. Då jag arbetat ensam är den performativa handlingen, det vill säga processen, bara min och skogens. Videomaterialet, fotografierna, ljudupptagningarna och anteckningarna ger ett smakprov på hur vi hade det.

Det filmade materialet resulterade i en processfilm (5:08 min) som visar arbetsplatsen och experiment med stickningen i skogen. Jag gjorde även ett bildspel med fotografier från

stickprocessen (6:48 min), se s. 31-39.

Fotografierna går sakta in i varandra vid byte av bild. Resultatet av aktiviteten i skogen är den stickade rullen. Den blev 34 famnar lång. I den är det mycket som är instickat – glädje som sorg, barr som kryp. Mycket förblir osagt.

Under examensutställningen valde jag att visa stickningen tillsammans med ett ljudcollage och bildspelet på stickningens utveckling. Som betraktare såg en skogsglántan projicerad på väggen, en kunde röra vid stickningen och höra ljudet från stickmaskinen, vinden och fågelkvittret. Jag visade även en mer experimentell och lekfull processfilm i ett annat rum. I efterhand funderar jag fortfarande på hur jag vill visa projektet genom min dokumentation.

Jag håller fast vid vikten av nyckelorden som arbetet utgått ifrån. Görandet och närvaron. Platsen, tiden, maskinen. Hantverket och systemskapet. De har kommit att bli likvärdiga. För mig har det ena ordet hjälpt mig att förklara det andra. Tillsammans har de skapat en ordning i oordningen och gett mig en djupare inblick i det fält jag rört mig inom.

Metodiskt och beslutsamt har jag konfronterat stickningen. Metodiskt och beslutsamt har jag konfronterat mig själv.

KÄLLFÖRTECKNING

24HD (2013, 5 oktober). Naturen bäst för hörseln [Videofil]. Hämtad 2016-05-04 från <https://www.youtube.com/watch?v=R0E8UdNuMHs>

Brännström, V. (2015). *En (o)skriven uppsats*. Stockholm: Institutionen för Konst, Konstfack.

Hannah Streefkerk (2016, 17 mars). *The nature of time*. [Föreläsning]. Dals Långed: Stenebyskolan.

Hemmings, J. (red.) (2012). *The textile reader*. London: Berg.

Hornborg, A. (2012). *Myten om maskinen: essäer om makt, modernitet och miljö*. (2., rev. uppl.) Göteborg: Daidalos.

The Journal of Modern Art (JMA). (2010, 12 juli). *Hack/er/ed/ing*. Hämtad 2016-04-27 från <http://journalofmoderncraft.com/responses/hackeredin-g-by-barbara-smith>

Matthew, A. & Jeff, D. (Regissör). (2012). *The Artist is Present*. [Film]. USA: Show of Force/AVRO Close Up/Dakota Group.

Nationalencyklopedin (NE), habituering. (2016). Hämtad 2016-05-04 från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/habituering>

Nationalencyklopedin (NE), tela. (2016). Hämtad 2016-05-04 från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/tela>

Nationalencyklopedin (NE), textil. (2016). Hämtad 2016-05-04 från [http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/textil-\(adjektiv-förled\)](http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/textil-(adjektiv-förled))

Nordiska museet (2005). *Den feminina textilen: makt och mönster*. Stockholm: Nordiska museets förlag.

Rydberg, K. (1999). *Levande färger*. Västerås: Ica Bokförlag.

The Stanford Encyclopedia of Philosophy (SEP). (2015, 31 mars). *Feminist Perspectives on Science*. Hämtad 2016-04-27 från <http://plato.stanford.edu/archives/sum2015/entries/feminist-science/>

The Stanford Encyclopedia of Philosophy (SEP). (2014, 21 juni). *Hannah Arendt*. Hämtad 2016-04-27 från <http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/arendt/>

Samt ett urval från mina loggböcker under projektperioden.

Foto: Augusta Chavarria Persson

TACK

till handledare Victoria Brännström för givande
samtal, pepp och energi,

Maria Sjöstrand, Pasi Välimaa, Alexander
Grüner-Moström och Jenny Beckman som följt
mig under studietiden,

Familjen Chavarria Persson,

alla fina och intelligenta på TKF,

och sist men inte minst Flocken; My Brangefeldt,
Matilda Ekdahl, Ingrid Headlam, Catrin Lo
Karlberg, Ema Nilsson, Paulina Nilsson, Jelina
Norgren, Therese Olsson och Johanna
Svallingson.

Fotodokumentation

DEL 1. TIDEN I SKOGEN

1. 27 februari 2016. +1 °C. Sol.

2. 29 februari 2016. +1 °C. Sol, moln.

3. 1 mars 2016. -1 °C. Sol, moln.

4. 2 mars 2016. -2 °C. Snö, moln.

5. 10 mars 2016. +3 °C. Sol.

6. 15 mars 2016. +8 °C. Sol, moln.

7. 17 mars 2016. +10 °C. Sol, moln.

8. 2 april 2016. +3 °C. Sol, moln.

9. 19 april 2016. +7 °C. Sol, moln.

DEL 2. BAKOM KAMERAN

10. Stickmaskin, ljudinspelare och filmutrustning.

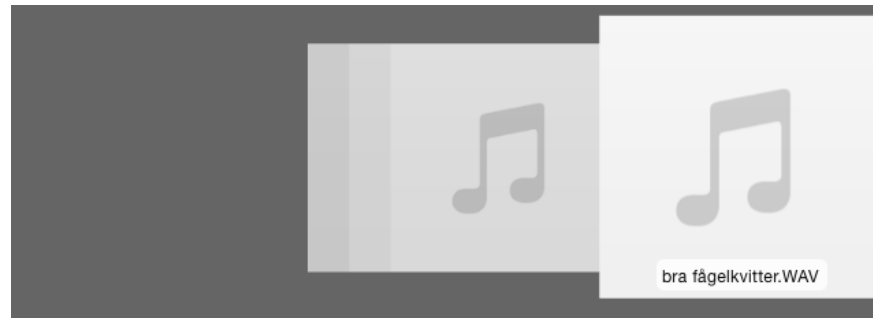

11.

12. Efter varje stickpass täcks stickmaskinen över med plast och presenning.

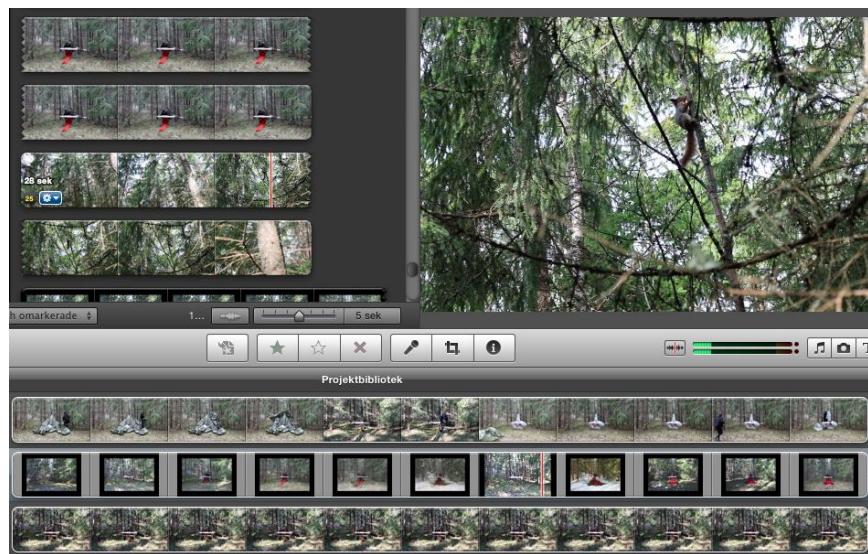
DEL 3. DIGITALT ARBETE

Namn

	andning brusig.WAV
	andning snabb.WAV
	anteckna i skogen.WAV
	bra fågelkvitter.WAV
	fixa maskor på nålar.WAV
	flytta nålar.WAV
	fågelkvitter svagt.WAV
	gå i skog snabb.WAV
	långsam medel stickning.WAV
	långsam stickning 2.WAV
	långsam stickning.WAV
	medel stickning.WAV
	medel stickning2.WAV
	medel test stickning.WAV
	nonsens.WAV
	regn på presenning.WAV
	snabb stickning kort.WAV
	snabb stickning.WAV
	supersnabb stickning till långsam.WAV

13. Ljudupptagningar från arbetet utomhus resulterade i ett ljudkollage (15:50 min) som loopades under examensutställningen.

14. Redigering av filmat material. Resulterade i en processfilm (5:08 min) och en projektion med stillbilder (6:48 min). Båda visades under examensutställningen.

DEL 4. INOMHUS

15.

16.

17.

DEL 5. EXAMINATION, STENEBY KONSTHALL

18. Stickning i ull. Bild från examinationen i Steneby konsthall.

DEL 6. EXAMENSUTSTÄLLNING, DALSLÅNGED

19. Projektion med bildspel (6:48 min), stickning i ull samt ljud i högtalare. Bild från examensutställningen på Stenebyskolan.

20. Processfilm (5:08 min). Bild från examensutställningen på Stenebyskolan.

DEL 7. FORM I STUDION

20.

21.

22.

23.